

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ
МИНИСТРЛИГИ

«Окуганга чейин - Окуу учурунда - Окугандан кийин» берилүүчү суроолор боюнча карточкалар

Башталгыч класстын мугалимдери, окуучулары жана ата-энелер үчүн

Карточкаларды колдонуудан мурда төмөндөгү «колдонуу максаттары, сунуштар жана эскертүүлөр» менен таанышып чыгуу керек!

Карточкаларды колдонуу максаттары, сунуштар жана эскертүүлөр

- Окуучуларга окуганын түшүнүүсүнө жардам берет.
- Окуган чыгарманын же китептин мазмунун окуучулар түшүнгөнүн текшерет.
- Окуучуларга суроолордун жазуу түрүндө берилишин окууга мүмкүнчүлүк берет.
- Окуучулардын суроо берүү көндүмдөрүн калыптандырат.
- Суроолорду мугалим гана бербестен, окуучуларга суроолор менен өз алдынча иштөөгө мүмкүнчүлүк берилет. Окуучулар чыгарманы же китепти окугандан кийин суроолорду окуйт. Эгерде суроолорго жооп бере алса, андан ары чыгарманы улантып окуйт. Эгерде жооп бере албаса, чыгарманы кайталап окуйт.
- Сабакты дифференциациялоого жардам берет. Мугалимдер карточкалардагы суроолорду балдардын окурмандык деңгээлдерин, мүмкүнчүлүктөрүн жана кызыгууларын эске алуу менен тандап сураса же аткарууга таратып берсе болот.
- Жеке жана чакан топтордо колдонууга болот;
- Окуунун түрдүү формалары менен стратегияларында (үлгүлүү окуу, башкарып окуу, биргелешип окуу, өз алдынча окуу, кайталап окуу, тыным жасап окуу ж.б.у.с.) колдонулат.
- Үйдө ата-энелери менен китеп окуу учурунда колдонуу үчүн тапшырма иретинде берүү сунушталат.
- Карточкалардагы суроолор менен чакан топтордо түрдүү жарыш оюндарды өткөрсө болот.
- Карточкалар жалпысынан 24 суроону камтыйт. Бул суроолор «Окуганга чейин-Окуу учурунда-Окугандан кийин» берилүүчү суроолор. Ар бир карточкада бирден суроо жазылат жана номерленет.

Окуганга чейин:

1. Аталышына жана мукабасына карап, чыгарма ким же эмне жөнүндө деп ойлойсуң?
2. Сүрөттөрүнө карап, бул чыгарма эмне жөнүндө деп ойлойсуң?
3. Бул чыгармада эмне окуя болот деп ойлойсуң? Эмне үчүн андай деп ойлойсуң?
4. Чыгармада кандай каармандар болушу мүмкүн?
5. Теманын же окуянын сенин жашооңо байланышы барбы? Кандайча?

Окуу учурунда:

1. Мындан ары эмне болот деп ойлойсуң?

Бул карточкалар Америка Кошмо Штаттарынын эл аралык өнүктүрүү боюнча агенттиги (USAID) аркылуу көрсөтүлгөн Америка элинин колдоосу менен түзүлдү. Карточкалардын мазмуну USAID же АКШнын Өкмөтүнүн пикирин милдеттүү түрдө чагылдырбайт.

2. Чыгарманы окуганга чейин эмне болот деп ойлодуң эле? Окуя сен ойлогондой аяктайт деп ойлойсуңбу?
3. Эмне үчүн башкы каарман _____ кылды/жасады деп ойлойсуң?
4. Башкы каармандын ордунда болсоң эмне кылат элең?
5. Чыгарманы окуп жатып эмнелерди элестетесиң?
6. Чыгарманы окуп жатканда сенде кандай суроолор пайда болуп жатат?
7. Чыгарманы окуганга чейин эмне болот деп божомолдодуң эле; окуя сен божомолдогондой аяктайт деп ойлойсуңбу? Мындан ары окуя кантип уланат деп ойлойсуң?

Окугандан кийин:

1. Чыгарманын аты эсиндеби?
2. Чыгарманын аты анын мазмунуна дал келеби? Бул чыгармага башка кандай ат коёт элең?
3. Сенин божомолдоруң туура чыктыбы?
4. Каарманды кандай сүрөттөйт элең?
5. Каарман көйгөйдү кандай чечти? Ал көйгөйдү чече алдыбы?
6. Бул көйгөйдү чечүүнүн башка жолдору барбы?
7. Чыгармада каармандар өзгөрдүбү? Кайсы каарман өзгөрдү жана кандайча өзгөрдү?
8. Бул чыгарма бизге эмнени үйрөтөт деп ойлойсуң?
9. Бул чыгарманын эмнеси сага абдан жакты? Эмне үчүн?
10. Эгерде сага бул чыгармага башка каарман же окуя кошуп айтып бер десе, кандай каарман/окуя кошот элең?
11. Каармандар сенин тааныштарыңа окшошбу? Кимге окшош жана эмнеси менен окшош?
12. Бул чыгарманы ырааттуу түрдө айтып бере аласыңбы? (ырааттуулукту сактоо үчүн манжаларды жана “адегенде, анан, андан кийин” сыяктуу сөздөрдү колдонсо болот)

Кошумча сунушталган көнүгүүлөр

«Суроолорду беребиз»

Окуганын түшүнүүнүн натыйжалуу стратегияларынын бири бул суроолорду берүү болуп эсептелет. Төмөндө берилген варианттар окуучулардын окуганын түшүнүү, сынчыл ойлонуу жана суроо берүү көндүмдөрүн калыптандырат жана өнүктүрөт.

Бул стратегияны “Окуганга чейин-Окуу учурунда-Окугандан кийин» берилүүчү суроолор боюнча карточкаларын пайдаланып, ата-энелер балдары менен китеп окуганда, окуучулар өз алдынча китеп окуган учурга да ыңгайлаштырып колдонууга сунушталат.

1-2-класстар үчүн

1-кадам. Мугалим алдын ала тандалган балдар үчүн кызыктуу китепти, «Окуганга чейин-Окуу учурунда-Окугандан кийин» берилүүчү А-5 өлчөмүндөгү карточкаларды столдун үстүнө жайып, доскага же флипчартка «Окуганга чейин - Окуу учурунда-Окугандан кийин» деп үч бөлүккө бөлүп жазып коёт.

2-кадам. Мугалим окуучуларга кайрылып «Балдар, окуганыбызды түшүнүүгө жардам берген натыйжалуу стратегияларынын бири бул суроолорду берүү болуп эсептелет.

Китепти окуп жатканда айрым нерселерге же окуяларга бизде суроолор пайда болушу мүмкүн. Мындай суроолор китепти окуганга чейин, окуп жатканда жана окуп бүткөнүбүздө пайда болот. «Келгиле, анда китептин мукабасын, сүрөттөрүн карап китепти «Окуганга чейин» кандай суроолор болушу мүмкүн экенин бул карточкалардын ичинен окуп көрөлү», - деп айтат да, китептин мукабасын окуучуларга көрсөтөт.

3-кадам. Мугалим окуучуларга китептин мукабасын, сүрөттөрүн көрсөткөндөн кийин столдо жайылып турган карточкалардын арасынан «Окуганга чейин» берилүүчү карточкаларды жалпы класска окуп берип, окуучулардын жоопторун угуп, доскадагы «Окуганга чейин» деген графага суроолорду жабыштырып коёт.

4-кадам. Мугалим китепти ачып, окуп баштайт. Бир аз окугандан кийин доскадагы «Окуганга чейин» боюнча карточкаларды колдонуп, жалпы топтун 3-кадамда берген божомолдору менен жоопторун тастыктоо максатында кыскача талкуулайт.

5-кадам. Талкуудан кийин мугалим, «Окуу учурунда» берилүүчү карточкаларды класска окуп берип, жалпы класста окуучулардын жоопторун угуп, доскадагы «Окуу учурунда» деген графага суроолорду жабыштырып коёт.

6-кадам. Мугалим китепти улантып окуйт. Бир аз окугандан кийин жалпы топто «Окуу учурунда» берилген суроолору бар карточкаларды колдонуп, окуучулардын 5-кадамда берген жоопторун тастыктоо максатында талкуулайт.

7-кадам. Мугалим «Окугандан кийин» берилүүчү карточкаларды окуп берип, окуучулардын жоопторун жалпы класста угуп, доскадагы «Окугандан кийин» деген графага суроолорду жабыштырып коёт.

8-кадам. Мугалим китепти окуп бүткөндөн кийин «Окугандан кийин» берилген суроолору бар карточкаларды колдонуп, жалпы топтун 7-кадамда берген жоопторун тастыктоо максатында кыскача талкуу жүргүзөт.

3 – 4-класстар үчүн

А - варианты

1-кадам. Мугалим алдын ала тандалган балдар үчүн кызыктуу китепти, «Окуганга чейин-Окуу учурунда- Окугандан кийин» берилүүчү А6 өлчөмүндөгү карточкаларды столдун үстүнө жайып, доскага же флипчартка «Окуганга чейин-Окуу учурунда-Окугандан кийин» деп үч бөлүккө бөлүп жазып коёт. Классты чакан топторго бөлөт.

2-кадам. Мугалим окуучуларга кайрылып: «Балдар, китепти окуганыбызды түшүнүүнүн натыйжалуу стратегияларынын бири бул суроолорду берүү болуп эсептелет. Китепти окуп жатканда, айрым нерселерге же окуяларга байланыштуу бизде суроолор пайда болушу мүмкүн. Мындай суроолор китепти окуганга чейин, окуп жатканда жана окугандан кийин пайда болот. Келгиле, анда китептин мукабасын, сүрөттөрүн карап, «Окуганга чейин» кандай суроолор болушу мүмкүн экенин бул карточкалардын ичинен окуп, жооп берип көрөлү», - деп айтат да, китептин мукабасын окуучуларга көрсөтөт.

3-кадам. Мугалим окуучуларга китептин мукабасын, сүрөттөрүн көрсөткөндөн кийин столдо жайылып турган карточкалардын арасынан «Окуганга чейин» берилүүчү карточкаларды бирден же экиден топтун санына жараша таратып берет. Топтор суроолорду өз ара кыскача талкуулашат жана жалпы топто жооп беришет.

4-кадам. Мугалим китепти ачып, окуп баштайт. Бир аз окугандан кийин топторго 3-кадамда берилген «Окуганга чейин» боюнча суроолорду жана алар берген жоопторду тастыктоо максатында дагы бир жолу кыскача талкуу жүргүзөт.

5-кадам. Мугалим топторго “Окуу учурунда” берилүүчү карточкаларды таратып берет. Топтор суроолорду бири-бирине үн чыгарып окушат жана жалпы топто кыскача жооп беришет.

6-кадам. Мугалим китепти улантып окуйт. Бир аз окугандан кийин топтор менен 5-кадамда берилген «Окуу учурунда» баскычы боюнча берилген карточкалардагы суроолорду жана топтордун берген жоопторун тастыктоо максатында дагы бир жолу кыскача талкуу жүргүзөт.

7-кадам. Мугалим топторго “Окугандан кийин” берилүүчү карточкаларды таратып берет. Топтор суроолорду бири-бирине үн чыгарып окуп беришет жана суроолорго жооп беришет.

8-кадам. Мугалим китепти окуп бүткөндөн кийин 7-кадамда берилген «Окугандан кийин» берилген карточкалардагы суроолорду жана топтордун берген жоопторун тастыктоо максатында дагы бир жолу кыскача талкуу жүргүзөт.

Б - варианты

1-кадам. Мугалим алдын ала балдар үчүн кызыктуу китепти даярдайт, доскага же флипчартка «Окуганга чейин - Окуу учурунда - Окугандан кийин» деп үч бөлүккө бөлүп жазып коёт. Классты жуптарга бөлүп, 3төн стикер же карточка иретинде кесилген кагаздарды таратып берет.

2-кадам. Мугалим окуучуларга кайрылып: «Балдар, китепти окуганыбызды түшүнүүнүн натыйжалуу стратегияларынын бири бул суроолорду берүү болуп эсептелет. Китеп окуганда бизде айрым нерселер же окуялар жөнүндө суроолор пайда болушу мүмкүн. Мындай суроолор китепти окуганга чейин, окуп жатканда жана окуп бүткөнүбүздө пайда болот» - деп айтат.

3-кадам. Мугалим китептин мукабасын, сүрөттөрүн балдарга көрсөтүп, алардагы 3 стикердин бирине китептин мукабасы, аталышы же сүрөттөрү боюнча бирден суроо жазууларын сурайт. Окуучулар жазган суроолорду доскадагы «Окуганга чейин» деген графанын алдына жабыштырышат.

4-кадам. Мугалим китепти ачып, окуп баштайт. Бир аз окугандан кийин доскадагы «Окуганга чейин» боюнча окуучулар жазган суроолорду тастыктоо максатында кыскача талкуулайт.

5-кадам. Мугалим окуучулардан мындан ары китепте болушу мүмкүн болгон мазмунду божомолдогон бирден суроону экинчи карточкага жазууларын сурайт. Жуптар жазган суроолорду доскадагы «Окуу учурунда» деген графанын алдына жабыштырышат.

6-кадам. Мугалим китепти улантып окуйт. Бир аз окугандан кийин жалпы топто «Окуу учурунда» боюнча окуучулардын берген суроолорун тастыктоо максатында жалпы топто талкуулайт.

7-кадам. Мугалим окуучулардан мындан ары китепте болушу мүмкүн болгон мазмунду божомолдогон бирден суроону үчүнчү карточкага жазууларын сурайт. Жуптар жазган суроолорду доскадагы «Окугандан кийин» деген графасынын алдына жабыштырышат.

8-кадам. Мугалим китепти окуп бүткөндөн кийин «Окугандан кийин» баскычы боюнча окуучулар берген суроолорду жалпы топто кыскача талкуулайт.